

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. LXII | TUESDAY, NOVEMBER 16, 2021/ KARTIKA 25, 1943

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IV-C

Statutory Rules and Orders (Other than those published in Parts I, I-A and I-L) made by Statutory Authorities other than the Government of Gujarat including those made by the Government of India, the High Courts, the Director of Municipalities, the Commissioner of Police, the Director of Prohibition and Excise, the District Magistrates and the Election Commission, Election Tribunals, Returning Officers and other authorities under the Election Commission.

રાજ્ય ચૂંટણી આયોગ

સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૧૬મી નવેમ્બર, ૨૦૨૧

વંચાણમાં લીધા:-

૧. રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના આદેશ ક્રમાંક:- રાયપ-ચટણ-ચખમ-સ્થા-સ્વ-૦૬-૧૨૦૦૮-ક તા.૧૬/૦૧/૨૦૦૮.
૨. પંચાયત ગ્રામ ગૃહનિર્માણ અને ગ્રામવિકાસ વિભાગના જાહેરનામા ક્રમાંક-કેપી-૨૨ઓફ-૨૦૧૦-ઈએલસી-૧૦૨૦૧૦-૮૮૪-જી, તા.૨૧/૧૨/૨૦૧૦.
૩. રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના આદેશ ક્રમાંક:- રાયપ-ચટણ-સ્થા-સ્વ-૦૬-૦૭૨૦૧૧-ક તા.૦૪/૦૭/૨૦૧૧.
૪. રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના પરિપત્ર ક્રમાંક:-રાયપ-ચટણ-સ્થા-સ્વ-૦૬-૮૨૦૧૭-ક તા.૧૮/૧૦/૨૦૧૭.
૫. રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના આદેશ ક્રમાંક:- રાયઆ ચટણ- ચખમ- સ્થા-સ્વ-૦૬-૦૨૨૦૨૧-ક તા.૦૪/૦૨/૨૦૨૧.

: આદેશ :

ક્રમાંક: રાયઆ-ચટણ-સ્થા.સ્વ-૬-જિ/તાપં-૧૧૨૦૨૧-ક

૧. વંચાણે લીધેલ (૧) વાળા આદેશથી સ્થાનિક સ્વરાજ્યની સંસ્થાઓમાં ચૂંટણી લડતા ઉમેદવારો માટે ચૂંટણી ખર્ચની મર્યાદા, ચૂંટણી ખર્ચના હિસાબો રાખવાના રજીસ્ટરો/હિસાબો રજૂ કરવા તેમજ નિયત સમયમાં ચૂંટણી ખર્ચના હિસાબો રજૂ કરવામાં ન આવે ત્યારે કરવાની થતી કાર્યવાહી વિગેરે અંગે ભારતના બંધારણનાં અનુચ્છેદ ૨૪૩(ડ) અને ૨૪૩ (વ) (ક) થી રાજ્ય ચૂંટણી આયોગને મળેલ સત્તાની રૂઈએ, આયોગના આદેશ ક્રમાંક:- રાયપ-ચટણ-ચખમ-સ્થા-સ્વ-૬-૧૨૦૦૮-ક, તા.૧૬-૧-૨૦૦૮ થી વિગતવાર સૂચનાઓ આપવામાં આવેલ હતી.

૨. વંચાણે લીધેલ (૨) વાળા પંચાયત ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગના જાહેરનામા ક્રમાંક-કેપી-૨૨ ઓફ-૨૦૧૦-ઈએલસી-૧૦૨૦૧૦-૮૮૪-જી, તા.૨૧-૧૨-૨૦૧૦થી ગુજરાત પંચાયત ચૂંટણી નિયમો-૧૯૮૪ના નિયમ-૨૩ હેઠળ નીચેની વિગતે નવી જોગવાઈ ઉમેરવામાં આવેલ છે.

"23 (1) The candidates contesting the general/bye/mid-term elections of District or Taluka Panchayats shall incur expenditure upto the maximum limit for each electoral division as may be decided by the State Election Commission from time to time."

"23 (2) The State Election Commission shall issue orders from time to time for keeping the accounts of elections, system of accounts, inspection of accounts and maintaining accounts and penal actions for any lapses in presenting the accounts before the Competent Authority."

૩. પંચાયત ગ્રામ ગૃહ નિર્માણ અને ગ્રામ વિકાસ વિભાગના ઉક્ત તા.૨૧-૧૨-૨૦૧૦ના જાહેરનામાથી રાજ્ય ચૂંટણી આયોગને મળેલ સત્તાની રૂઈએ આયોગના વંચાણે લીધેલ (૩) વાળા આદેશ ક્રમાંક-રાયપ-ચટણ-સ્થા.સ્વ-૬-૭૨૦૧૧-ક, તા.૦૪-૦૭-૨૦૧૧ થી જિલ્લા પંચાયતો અને તાલુકા પંચાયતોની ચૂંટણીમાં ઉમેદવારો દ્વારા ચૂંટણી ખર્ચનો હિસાબ નિયત સમયમર્યાદામાં રજૂ કરવામાં ન આવે તે સંજોગોમાં અનુસરવાની પ્રક્રિયા અને કરવાની થતી કાર્યવાહી અંગેની સૂચનાઓ બહાર પાડવામાં આવેલ છે.
૪. રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના તા.૦૪-૦૭-૨૦૧૧ના આદેશથી તાલુકા અને જિલ્લા પંચાયતની ચૂંટણીઓમાં "ચૂંટણી ખર્ચનો હિસાબ નિયત સમયમર્યાદામાં રજૂ કરવામાં જો કોઈ ઉમેદવાર નિષ્ફળ રહે ત્યારે સંબંધિત ચૂંટણી અધિકારી તે અંગેનો રીપોર્ટ દિન-૭માં જરૂરી તમામ રેકર્ડ સાથે સંબંધિત જિલ્લા/શહેર ચૂંટણી અધિકારી અને કલેક્ટરશ્રીને મોકલી આપશે. સંબંધિત કલેક્ટરશ્રી વિગતોની ચકાસણી કરી જે તે ઉમેદવારને ગેરલાયક ઠેરવવા અંગેની દરખાસ્ત રાજ્ય ચૂંટણી આયોગને મોકલશે." કલેક્ટરશ્રી તરફથી મળેલ દરખાસ્તની વિગતો રાજ્ય ચૂંટણી આયોગે ચકાસણી કરવી, કારણદર્શક નોટિસ આપવી, રૂબરૂ સાંભળી/સુનાવણીની પૂરતી તક આપ્યા બાદ ઉમેદવાર કસુરવાર કરે તો તેને તાલુકા/જિલ્લા પંચાયતમાં છ વર્ષ સુધી સભ્ય થવા/ચાલુ રહેવા અંગે ચૂંટણીમાં ઉમેદવારી કરવા માટે ગેરલાયક ઠેરવવા માટે હુકમ કરવા જરૂરી કાર્યવાહી કરવાની સૂચનાઓ આપવામાં આવેલ છે.
૫. રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના વંચાણે લીધેલ (૪) થી રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના આદેશ તા.૦૪.૦૭.૨૦૧૧ના આદેશ મુજબ નિયત સમયમર્યાદામાં ચૂંટણી ખર્ચના હિસાબો રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ જનાર ઉમેદવારને ગેરલાયક ઠેરવવા માટે રાજ્ય ચૂંટણી આયોગને દરખાસ્ત કરતાં પહેલા ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૧૭૧(૨) મુજબ પ્રથમ કાર્યવાહી કર્યા બાદ દરખાસ્ત કરવા સૂચના આપવામાં આવી છે. વંચાણે લીધેલ (૫) થી જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતોની ચૂંટણી માટે ઉમેદવારો માટે ચૂંટણી ખર્ચની મર્યાદામાં સુધારો કરવામાં આવેલ છે.
૬. રાજ્ય ચૂંટણી આયોગ દ્વારા રાજ્યની ૮ મહાનગરપાલિકા ની કુલ ૬૮૦ બેઠકો, ૩૩ જિલ્લા પંચાયતની કુલ ૧૦૮૦ બેઠકો, ૨૪૮ તાલુકા પંચાયતની કુલ ૫૨૦૨ તથા આશરે ૧૪,૨૪૪ ગ્રાપ પંચાયતોની સરપંચની કુલ ૧૪,૨૪૪ બેઠકોની સામાન્ય/મધ્યસ્ત્ર/પેટા ચૂંટણી કરવામાં આવે છે, જે ચૂંટણી પ્રક્રિયામાં આશરે ૮૪,૮૬૪ ઉમેદવારો ભાગ લેતા હોય છે. લોકશાહીને મજબૂત કરવા માટે વધુમાં વધુ લોકો ચૂંટણી પ્રક્રિયામાં ભાગીદારી નોંધાવે તે જરૂરી છે. લોકસભા અને વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં ભાગ લેતા ઉમેદવારોની સંખ્યાની સાપેક્ષે સ્થાનિક સ્વરાજ્ય ચૂંટણીઓનો વ્યાપ ગ્રામ પંચાયત જેવા પાયાના એકમો સુધી વિસ્તરતો હોઈ આ ચૂંટણીઓમાં ઉમેદવારો વિશાળ સંખ્યામાં ઉમેદવારી નોંધાવતા હોય છે. સ્થાનિક સ્વરાજ્યના એકમોમાં ઉમેદવારી કરતા ઉમેદવારો ચૂંટણી ખર્ચના હિસાબ નિયત સમયમર્યાદામાં રજૂ ન કરે અને આ કારણોસર રાજ્ય ચૂંટણી આયોગ દ્વારા તેઓને ચૂંટણી લડવા માટે ગેરલાયક ઠેરવવામાં આવે તો તેઓને રૂબરૂ સુનાવણી માટે રાજ્ય ચૂંટણી આયોગ ખાતે હાજર રહેવું પડે છે જે તમામ ઉમેદવારોને આર્થિક રીતે પરવડે નહીં અને ચૂંટણીની પ્રક્રિયામાં ઉમેદવારી નોંધાવવી જટીલ બને. આર્થિક કારણોસર ઉમેદવારો ચૂંટણી પ્રક્રિયામાં ઉમેદવારી નોંધાવવા બાબતે પૂરતો રસ ન દાખવે તેવી સંભાવના રહે છે. સ્વરાજ્યના એકમોની ચૂંટણીઓ મુખ્યત્વે ગ્રાસરૂટ લેવલે લડાતી પાયાની ચૂંટણીઓ હોઈ, ચૂંટણીમાં તંદુરસ્ત હરિકાઈ થાય તે માટે ચૂંટણી પ્રક્રિયા સરળ હોવી જરૂરી છે. તેમજ વધુમાં વધુ ઉમેદવારો ચૂંટણીમાં ભાગ લેવા માટે ઉત્સાહ દર્શાવે તે જરૂરી છે. સમાજના તમામ વર્ગના લોકો ઉત્સાહપૂર્વક ચૂંટણી પ્રક્રિયામાં ભાગ લે ત્યારે જ લોકશાહીનો મૂળભૂત હેતુ સિધ્ધ થાય છે.
૭. ઉક્ત વિગતોને ધ્યાને લેતા, પુખ્ત વિચારણાને અંતે ચૂંટણી પ્રક્રિયાને સરળ બનાવવાના ભાગ રૂપે જિલ્લા પંચાયતો અને તાલુકા પંચાયતોની ચૂંટણીમાં ઉમેદવારો દ્વારા ચૂંટણી ખર્ચનો હિસાબ નિયત સમયમર્યાદામાં રજૂ કરવામાં ન આવે તો નીચે મુજબની કાર્યવાહી અનુસરવાના આદેશ કરવામાં આવે છે.

(૧) જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારી અને કલેક્ટરશ્રીએ સંબંધિત ઉમેદવારોને ગેરલાયક ઠેરવવા કાર્યવાહી કરવાની રહેશે.

(અ) ગુજરાત પંચાયત ચૂંટણી નિયમો-૧૯૮૪ના નિયમ-૨૩(૧) અને નિયમ-૨૩(૨) હેઠળની જોગવાઈ અનુસાર જિલ્લા/તાલુકા પંચાયતની ચૂંટણીના ઉમેદવાર દ્વારા રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના આદેશો મુજબ ચૂંટણી ખર્ચના હિસાબો યોગ્ય સત્તાધિકારીને રજૂ ન કરે ત્યારે તે ઉમેદવારને રજૂઆતની પુરતી તક આપ્યા બાદ ઉમેદવાર કસુરવાર ઠરે તો તેને તાલુકા/જિલ્લા પંચાયતમાં છ વર્ષ સુધી સભ્ય થવા/ચાલુ રહેવા અને ચૂંટણીમાં ઉમેદવારી કરવા માટે ગેરલાયક ઠેરવતો હુકમ કરશે અને તેની જાણ રાજ્ય ચૂંટણી આયોગને કરશે.

(બ) આ રીતે ગેરલાયક ઠરાવેલ વ્યક્તિઓની વિગતો રાજ્યપત્રમાં પ્રસિધ્ધ કરવાની રહેશે.તેની જાણ રાજ્ય ચૂંટણી આયોગને કરશે.

(ક) ઉક્ત ખંડ (અ) માં દર્શાવેલ હુકમો સંબંધિત જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારી અને કલેક્ટરશ્રી દ્વારા ઉમેદવારને રજિસ્ટર્ડ પોસ્ટથી બજવણી કરવાના રહેશે. જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારી અને કલેક્ટરશ્રીની કચેરીમાં આવા હુકમોની નોંધ રાખવાની રહેશે. તેમજ આ હુકમોની વિગતો બાદમાં થનાર ચૂંટણીઓમાં નિયુક્ત થયેલ/થનાર ચૂંટણી અધિકારીશ્રીઓને પુરી પાડવાની રહેશે. જેથી આ બાબત ચૂંટણી સમયે સંબંધિત ચૂંટણી અધિકારીના ધ્યાન પર રહે તથા ગેરલાયક ઠરેલ વ્યક્તિઓના ઉમેદવારી પત્રો રદ કરવા નિર્ણય લઈ શકાય.

- (૨) જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારી અને કલેક્ટરશ્રી તેઓને યોગ્ય લાગે/જરૂર જણાય તેઓના અધિકારોની સોંપણી અધિક કલેક્ટરશ્રી/નાયબ કલેક્ટરશ્રી (પ્રાંત અધિકારી)/નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારી કક્ષાના અધિકારીને સુપ્રત કરી શકશે.
- (૩) જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારી અને કલેક્ટર/અધિક કલેક્ટર/નાયબ કલેક્ટર(પ્રાંત અધિકારી) /નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીના હુકમથી જો કોઈ ઉમેદવાર નારાજ હોય તો ઉમેદવાર તેમને ગેરલાયક ઠેરવવાના હુકમની તારીખથી દિન-દિનમાં રાજ્ય ચૂંટણી આયોગને અપીલ કરી શકશે. રાજ્ય ચૂંટણી આયોગ, ઉમેદવારને સુનાવણીની પૂરતી તક આપ્યા બાદ લેખિત કારણોની નોંધ કરી, જિલ્લા ચૂંટણી અધિકારી અને કલેક્ટર/અધિક કલેક્ટર/નાયબ કલેક્ટર(પ્રાંત અધિકારી) /નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારી દ્વારા કરવામાં આવેલ હુકમને માન્ય રાખી શકશે/ગેરલાયક ઠરાવેલ મુદતમાં ફેરફાર કરી શકશે/ગેરલાયક ઠરાવેલ હુકમ રદ કરી શકશે.
૮. ચૂંટણી પ્રક્રિયામાં ઉમેદવારો દ્વારા કરવામાં આવતા ખર્ચની મર્યાદા રાજ્ય ચૂંટણી આયોગ દ્વારા વખતોવખત નક્કી કરવામાં આવેલ છે. આ ખર્ચ મર્યાદા કરતાં વધુ રકમનો ખર્ચ ઉમેદવારો કરી શકે નહિ. આમ, આ ખર્ચ મર્યાદા નક્કી કરવાનો મૂળભૂત ઉદ્દેશ ચૂંટણી પ્રક્રિયામાં નાણા અને મનીપાવરના દૂષણને ડામવાનો છે. રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના વખતોવખતના આદેશો/ પરિપત્રો/સૂચનાઓ મુજબ ખર્ચના હિસાબો રજૂ કરવા અંગે સંબંધિત ચૂંટણીમાં જેટલા ઉમેદવારીપત્રો ભરાયા હોય તે તમામ ઉમેદવારોને ખર્ચના હિસાબો રજૂ કરવાની જોગવાઈ કરવામાં આવેલ છે. હકિકતમાં જે ઉમેદવાર ચૂંટણી લડતા હોય એટલે કે ચૂંટણીમાં સીધા હરીફાઈમાં હોય તેટલા ઉમેદવારો (હરીફ ઉમેદવારની યાદીમાં સમાવિષ્ટ) દ્વારા જ ખર્ચના હિસાબો રજૂ કરવામાં આવે તે ઈચ્છનીય છે. પુખ્ત વિચારણાને અંતે ચૂંટણીમાં ફક્ત હરીફાઈમાં રહેલ (હરીફ ઉમેદવારની યાદી મુજબ) ઉમેદવારોએ ચૂંટણી ખર્ચના હિસાબો રજૂ કરવા આદેશ કરવામાં આવે છે.
૯. આ હુકમનો અમલ તાત્કાલીક અસરથી કરવાનો રહેશે.
૧૦. ચૂંટણી ખર્ચના હિસાબો રજૂ કરવા અંગેની અન્ય સૂચનાઓ યથાવત રહેશે.

રાજ્ય ચૂંટણી આયોગના આદેશથી

જી.સી.બ્રહ્મભટ્ટ,

સચિવ

રાજ્ય ચૂંટણી આયોગ.

